

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»»

Циклова комісія маркетингу та торгівлі

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Людмила ІЛЛЯШЕНКО

“_27_” _____ серпня _____ 2025 __р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи підприємництва

підготовки фахового молодшого бакалавра
освітньо-професійна програма «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D7 Торгівля
мова навчання: українська
статус дисципліни: обов'язкова

2025 рік

Робоча програма з дисципліни «Основи підприємництва» складена на основі освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності D7 Торгівля – 26 серпня 2025 р. – 14 с.

Розробник: **Олена ФІЛОНЕНКО**
викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії маркетингу та торгівлі.

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Голова циклової комісії

Тетяна ПРИМАЧЕНКО

1.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	обов’язкова
Змістових модулів – 4	Спеціальність D7 Торгівля	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 105		На базі БСО – 2-й На базі ПЗСО – 1-й
		Семестр
		На базі БСО – 4-й На базі ПЗСО – 2-й
		Лекції
Тижневих годин: аудиторних 2; самостійної роботи студента – 3,8	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	18 год.
		Практичні, семінарські
		18 год.
		Самостійна робота
		69 год.
		Вид контролю:
		залік

* для ЗФПО на базі ПЗСО

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів освіти системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення.

Передумови вивчення дисципліни «Основи підприємництва».

До початку вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні мати загальні знання з «Основ менеджменту».

Завдання навчальної дисципліни: формування освітньо-пізнавальних, дослідницьких здібностей здобувачів освіти; розвиток креативних та інноваційних здібностей здобувача освіти в процесі вивчення основних понять і категорій підприємницької діяльності, сутності підприємництва, видів діяльності, принципів підприємницької діяльності, її основних форм, державного регулювання, організації власної справи, аналізу діяльності підприємств бізнесу, змісту бізнес-плану, видів підприємницького ризику і способів його зниження.

На основі вивчення дисципліни «Підприємництво» у здобувачів вищої освіти формуються наступні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 9. Здатність працювати в команді

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 7. Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 11. Здатність аналізувати та оцінювати теоретичні концепції і принципи, що лежать в основі підприємницької та торговельної діяльності.

СК 12. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти для аналітики ринку та поведінки споживачів.

СК 13. Здатність впроваджувати принципи сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності у підприємницьку та торговельну діяльність.

3. Очікувані результати навчання

Під час вивчення дисципліни здобувачі фахової передвищої освіти мають досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання, передбачені освітньо-професійною програмою:

РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій та торговельній діяльності із професійною метою.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.

РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємницької та торговельної діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати їх на практиці.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

РН 13. Застосовувати отримані навички з основ обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН 18. Аналізувати та інтерпретувати основні теоретичні концепції підприємництва і торгівлі, оцінювати їх прикладне значення для розвитку комерційної діяльності в сучасних умовах ринку

РН 19. Володіти навичками застосування цифрових сервісів для збору, аналізу та інтерпретації ринкової інформації щодо споживачів та конкурентів.

РН 20. Вміти планувати та реалізовувати проекти, що враховують принципи сталого розвитку у сфері торгівлі та підприємництва

У підсумку здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- роль та значення підприємницької діяльності для розвитку суспільного виробництва,
- особливості підприємництва в Україні;
- рушійні сили, умови та принципи підприємницької діяльності;
- законодавчу базу, що регулює розвиток підприємництва в Україні;
- сутність, форми та методи конкурентної боротьби;
- технологію заснування власної справи;
- методiku складання бізнес-плану й аналіз діяльності підприємств.
- причини виникнення ризику у підприємницькій діяльності та засоби його зниження;
- види та форми підприємницької діяльності;
- порядок ліцензування певних видів підприємництва.

вміти:

- знайти сферу підприємницької діяльності,
- обрати вид підприємницької діяльності
- організувати власну справу,
- підготувати засновницькі документи,
- розробити бізнес-план,
- мінімізувати ризики при прийнятті підприємницьких рішень,
- створювати умови для збереження підприємницької таємниці,
- складати бізнес-плани розвитку власного бізнесу.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Сутність підприємництва. Економічна свобода і підприємництво.

(РН 1, РН 3)

Історичний розвиток поняття «Підприємництво». Поняття і суть підприємництва. Основні функції підприємництва Економічна основа підприємництва. Економіко-теоретичні знання і підприємництво.

Економічна свобода як основна передумова розвитку підприємництва. Складові економічної свободи: економічна самостійність, економічна відповідальність, економічна рівноправність. Рушійні сили розвитку підприємництва. Економічний інтерес та конкуренція як джерела розвитку підприємництва. Принципи та передумови підприємницької діяльності.

Тема 2. Ризик і конкуренція у підприємницькій діяльності. (РН 2, 11)

Сутність та основні функції конкуренції. Види конкуренції та їх роль у розвитку підприємництва. Державне регулювання конкуренції. Характеристика цінових та нецінових методів конкуренції. Типи конкурентної поведінки. Підприємницька таємниця.

Причини та сутність підприємницького ризику. Функції ризику. Види втрат у підприємницькій діяльності. Види ризику. Управління ризиками у підприємницькій діяльності. Страхування як метод зменшення ризиків. Договір страхування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 3. Правове забезпечення та державне регулювання підприємництва (РН 11)

Сутність та методи державного регулювання підприємництва, його форми та методи: адміністративні, правові, економічні. Прямі та непрямі методи регулювання. Державна політика підтримки підприємництва. Правова база розвитку підприємництва в Україні. Відповідальність у сфері підприємництва.

Тема 4 . Види та сфери підприємницької діяльності. Форми організації підприємництва. (РН 7, 9, 11, 12)

Приватне, колективне, державне підприємництво. Виробнича діяльність. Інноваційна діяльність. Комерційне підприємництво. Посередницька діяльність. Діяльність підприємств у сфері надання фінансових послуг. Діяльність підприємств у сфері страхування. Консалтингова діяльність інноваційних структур. Сутність малого інноваційного підприємництва

Організаційні одиниці підприємництва. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності: переваги і недоліки.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3.

Тема 5. Підприємство в ринкових умовах. (РН 6, 7, 11, 12)

Підприємство, його сутність та функції. Види підприємств. Господарські товариства, як організаційна форма підприємництва. Об'єднання підприємств: переваги і недоліки.

Тема 6. Організація підприємництва. (РН 6, 7, 11,12)

Суб'єкти і об'єкти підприємницької діяльності. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Порядок ліцензування підприємницької діяльності. Ліквідація і реорганізація підприємства. Банкрутство і санація суб'єктів підприємництва. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Тема 7. Технологія заснування власної справи та вибір способу входження в бізнес. (РН 6, 9, 13, 18, 19, 20)

Основні етапи створення підприємства. Засновницькі документи та їх підготовка. Статутний фонд та його формування. Державна реєстрація СПД. Реєстрація ФОП на порталі «Дія». Найменування та торговельна марка. Загальна та спрощена системи оподаткування. Ставка єдиного податку. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування. Класифікатор видів економічної діяльності.

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

Створення нового підприємства «з нуля». Покупка діючого бізнесу. Придбання франшизи. Терміни франчайзингу. Історія франчайзингу. Характеристика типів франчайзингу. Переваги франчайзингу для франчайзера. Переваги й недоліки франчайзингу для франчайзи. Оцінка франчайзингу. Франчайзинговий договір.

Тема 8. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності. (РН 6, 9, 13, 18, 19, 20)

Сутність та функції бізнес-плану. Методологія та стадії розробки бізнес-плану. Структура та логіка розробки бізнес-плану. Технологія розробки бізнес-плану.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин для денної/заочної форми навчання				
	Всього	Аудиторно			с. р.
		л	п/с	інд.	
Змістовний модуль 1. Сутність підприємництва, економічна свобода і підприємництво, ризик і конкуренція у підприємницькій діяльності.					
1. Сутність підприємництва. Економічна свобода і підприємництво.	11	2	/2		7*
2. Ризик і конкуренція у підприємницькій діяльності	11	2	/2		7*
Разом за змістовним модулем 1	22	4	4		14
Змістовний модуль 2. Правове забезпечення та державне регулювання підприємництва, види, сфери, форми підприємницької діяльності					
3. Правове забезпечення та державне регулювання підприємництва	15	2	2/2		9*
4. Види та сфери підприємницької діяльності. Форми організації підприємництва.	14	2	2		10*
Разом за змістовним модулем 2	29	4	6		19
Змістовний модуль 3. Підприємство в ринкових умовах, організація підприємництва.					
5. Підприємство в ринкових умовах.	12	2	/2		8*
6. Організація підприємництва.	12	2	/2		8*
Разом за змістовним модулем 3	24	4	4		16
Змістовний модуль 4. Технологія заснування власної справи та бізнес – планування у підприємницькій діяльності					
7. Технологія заснування власної справи.	16	4	/2		10*
8. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності.	14	2	2		10*
Разом за змістовним модулем 4	30	6	4		20
Усього за дисципліну	90	18	18		69

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин (д/з)
1	Сутність підприємництва. Економічна свобода і підприємництво.	2
2	Ризик і конкуренція у підприємницькій діяльності	2
4	Правове забезпечення та державне регулювання підприємництва	2
5	Види та сфери підприємницької діяльності. Форми організації підприємництва	2
7	Підприємство в ринкових умовах	2
8	Організація підприємництва.	2
9	Технологія заснування власної справи.	2
10	Бізнес-планування у підприємницькій діяльності.	2
	Разом	16

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Правове забезпечення та державне регулювання підприємництва	2
	Разом	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин (д/з)
1	Сутність підприємництва. Економічна свобода і підприємництво.	7
2	Ризик і конкуренція у підприємницькій діяльності	7
3	Правове забезпечення та державне регулювання підприємництва.	9
4	Види та сфери підприємницької діяльності. Форми організації підприємництва.	10
5	Підприємство в ринкових умовах.	8
6	Організація підприємництва.	8
7	Технологія заснування власної справи.	10
8	Бізнес-планування у підприємницькій діяльності.	10
	Разом	69

9. Перелік питань до заліку

1. Поняття та сутність підприємництва
2. Основні функції підприємництва
3. Економічна свобода як основна передумова розвитку підприємництва.
4. Складові економічної свободи: економічна самостійність, економічна відповідальність, економічна рівноправність.
5. Рушійні сили розвитку підприємництва

6. Основні види та сфери підприємницької діяльності.
7. Виробнича підприємницька діяльність, її форми
8. Комерційна підприємницька діяльність, її сутність та відмінні особливості
9. Посередницька підприємницька діяльність та види посередників
10. Сутність та особливості підприємництва у сфері надання фінансових послуг
11. Страхове підприємництво, його основні форми та види
12. Сутність та особливості інноваційного підприємництва.
13. Організаційні одиниці підприємництва. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності: переваги і недоліки.
14. Підприємство, його сутність та функції. Види підприємств.
15. Господарські товариства, як організаційна форма підприємництва.
16. Об'єднання підприємств: переваги і недоліки.
17. Суб'єкти і об'єкти підприємницької діяльності.
18. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.
19. Порядок ліцензування підприємницької діяльності.
20. Технологія заснування власної справи фізичною особою – підприємцем (без створення юридичної особи)
21. Технологія заснування власної справи юридичною особою
22. Сутність та функції бізнес-плану.
23. Методологія та стадії розробки бізнес-плану.
24. Структура та логіка розробки бізнес-плану.
25. Технологія розробки бізнес-плану.
26. Законодавчі акти, що регулюють підприємницьку діяльність.
24. Ризик підприємницької діяльності.
25. Сутність, види та способи його зменшення.
26. Сутність та основні функції конкуренції. Види конкуренції та їх роль у розвитку підприємництва.
27. Загальна і спрощена система оподаткування.
28. Статутний фонд і його формування.

10. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, пояснення, розповідь, діалог), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (письмові та усні вправи, лабораторні дослідження, навчальні практикуми).
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальна дискусія, створення ситуації у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача освіти.
3. Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль, самооцінка.
4. Інноваційні методи: відео-лекції, гейміфікація, гостьові лекції, проєктне навчання, ділові ігри, метод кейсів тощо.

11. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний:

- усний контроль (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване, репродуктивне, реконструктивне, творче);
- письмовий контроль (контрольна робота, диктант);

- тестовий контроль (тести відкритої форми, тести закритої форми, тест-альтернатива, тест-відповідність);

- самоконтроль.

Практична перевірка (практичні заняття);

Підсумковий контроль: залік.

Задля реалізації принципу диференціації та індивідуалізації навчання контроль проводиться з використанням різнорівневих завдань.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

На семінарських (практичних) заняттях здобувач освіти отримує оцінку (на базі БСО):

Рівень навч-х досягнень здобувачів освіти	Бал	Критерій оцінювання навчальних досягнень здобувач освіти
I початковий	1	Здобувач освіти не розуміє основних понять підприємництва, завдання не виконані або абсолютно неправильні, відсутні базові знання
	2	Здобувач освіти не має розуміння базових понять. Завдання виконані з численними помилками, без усвідомлення теорії.
	3	У здобувача освіти мінімальне розуміння окремого матеріалу і завдань. Завдання виконуються лише під наглядом викладача, результат поверхневий і з помилками
II середній	4	Здобувач освіти має поверхове розуміння матеріалу та ситуаційного аналізу. Завдання виконуються частково, із значними помилками. Теоретичні знання фрагментарні
	5	Здобувачем освіти основні поняття частково засвоєні. Практичні завдання виконані поверхнево, з неточностями. Аргументація недостатньо обґрунтована.
	6	У здобувача освіти базові знання матеріалу присутні, здобувач освіти бере участь в обговореннях, але має труднощі із застосуванням знань у практичних завданнях. Практичні роботи виконані із незначними помилками
III достатній	7	Здобувач освіти розуміє основні концепції викладеного матеріалу, може пояснити їх з прикладами. Практичні завдання виконані з незначними помилками, базовий аналіз присутній
	8	Здобувач освіти володіє достатніми знаннями викладеного і вивченого матеріалу. Завдання виконані переважно правильно, аргументація рішень часткова.
	9	Здобувач освіти демонструє впевнені знання та здатен застосувати їх для ситуаційних завдань. Практичні завдання якісні, але аналіз не завжди глибокий
IV високий	10	Здобувач освіти має глибокі знання теорій і концепцій. Завдання виконані якісно, аргументація логічна, але можливі дрібні недоліки в застосуванні.
	11	Здобувач освіти використовує знання для комплексного аналізу, демонструє креативність у пропозиціях. Завдання виконані без помилок, активно дискутує.

	12	Здобувач освіти досконало володіння теорією та практикою. Завдання виконані бездоганно.

На семінарських (практичних) заняттях здобувач освіти отримує оцінку (на базі ПЗСО):

Рівень навч-х досягнень здобувачів освіти	Бал	Критерій оцінювання навчальних досягнень здобувач освіти
I початковий	2	Здобувач освіти володіє матеріалом фрагментарно. Дає неповні або неправильні відповіді, відтворює лише окремі терміни чи поняття без розуміння їхнього змісту. Не вміє пов'язати вивчене з практичними прикладами, відповіді нечіткі, потребує постійної допомоги викладача.
II середній	3	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом частково, може відтворити основні поняття та визначення, але не завжди правильно застосовує їх у відповіді. Логічність викладу порушена, відповіді поверхові, приклади наводяться рідко або з помилками. Самостійність мислення обмежена, часто потребує допомоги викладача для формулювання правильних висновків
III достатній	4	Здобувач освіти продемонстрував цілісне розуміння основних тем і понять курсу. У відповідях відтворює навчальний матеріал у правильній логічній послідовності, здатний пояснювати ключові теоретичні положення та застосовувати їх до типових практичних ситуацій. Можливі окремі неточності, проте загалом здобувач освіти орієнтується у матеріалі та виконує завдання з мінімальною допомогою викладача.
IV високий	5	Здобувач освіти вільно володіє теоретичними знаннями, демонструє глибоке розуміння навчального матеріалу та здатний застосовувати його в нових і нестандартних ситуаціях. Відповіді повні, аргументовані, логічні, ілюстровані доречними прикладами. Виявляє високий рівень самостійності мислення, здатний до узагальнень, аналізу та формулювання власних висновків

Робота здобувачів освіти може контролюватися шляхом тестування та оцінюється:

- «5» (відмінно) – 93% - 100% вірних відповідей
- «4» (добре) – 76% - 92%
- «3» (задовільно) – 60% - 75%
- «2» (незадовільно) – 59% - та менше вірних відповідей

Семестрова оцінка виставляється на основі поточних оцінок, які ЗФПО отримали протягом семестру.

13. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням

здобувача фахової передвищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо).

Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем фахової передвищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка».

14. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи підприємництва» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Укл.: Філоненко О. О. Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

2. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Основи підприємництва» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Укл.: Філоненко О. О. Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

3. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи підприємництва» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Укл.: Філоненко О. О. Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

4. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Основи підприємництва» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Укл.: Філоненко О. О. Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

14. Рекомендована література

Базова

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV: станом на 28.08.2025 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

2. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII: станом на 28.08.2025 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV: станом на 31.03.2023 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

4. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. № 2210 – III: станом на 16.05.2024 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

5. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 1.01.96 р. № 236/ 96: станом на 16.10.2020р. URL: Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 №1576-XII: станом на 03.07.2020 р. URL: <https://surl.li/rutilz>

6. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР: станом на 01.01.2025 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.

7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI: станом на 28.08.2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20>

8. Про господарські товариства: Закон України від 06.02.18 р. № 2275-VIII: станом на 31.03.23 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>

9. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. та ін. Чернівці: Технодруk, 2019. 264 с. - URL: <https://surli.cc/qilugc>
10. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. –Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с . - URL: <https://surli.cc/qilugc>
11. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с. - URL: <https://surl.li/nxneiq>
12. Бойко О. М. Основи підприємницької діяльності: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 240 с.
13. Гонтарева, Ірина В'ячеславівна. Підприємництво : підручник / І.В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. – 392 с. - URL: <https://surl.li/yesylm>
14. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 432 с. – URL: <https://surl.li/xchgmc>
15. Живко З. Б. Підприємницькі ризики: управління та мінімізація. Харків: ХНЕУ імені С.Кузнеця, 2021. 310 с.
16. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 2021. 108 с. - URL: <https://surl.lu/mgmitf>
17. Кравченко Т. П. Основи підприємництва: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 320 с.
18. Бізнес-планування : навч. посіб. / Македон В.В. Центр учбової літератури, 2020. 236 с.- URL: <https://surl.li/nhrych>
19. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с. - URL: <https://surl.li/xatdco>
20. Мельник С. В. Основи підприємництва: теорія і практика. Тернопіль: ТНЕУ, 2021. 270 с.
21. Михаліцька Н., Яцик М. Управління власним бізнесом : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 480 с. URL: <https://surl.lt/heefpk>
22. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культури : навч. посіб. – Київ : Центр навчальної літератури, 2019. – 168 с.
23. Петренко О. Г. Інноваційне підприємництво: навчальний посібник. Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2023. 280 с.
24. Плетос С.В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 121 с.- URL: <https://lnk.ua/ZANDIRINx>
25. Петров В. М. Бізнес-планування : конспект лекцій для здобув. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форм навчання за спец.073 Менеджмент. Харків : ДБТУ, 2024. 181 с. - URL: <https://surli.cc/qkybcc>
26. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 264 с.
27. Шварц, І. В. ШЗЗ Підприємництво : електронний навчальний посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / Шварц І. В., Краєвська А. С., Білоконь Т. М. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 130 с. - URL: <https://surl.li/nepqsd>
28. Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. Т. В. Шепель, О. О. Комліченко. Херсон: Олді Плюс, 2022. 308 с.

Допоміжна

1. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч.посіб. - 3-тє вид., виправи, і допов. - Київ : Знання-Прес, 2006. - 285 с.

2. Виноградська А. М. Основи підприємництва : навч. посібник / А. М. Виноградська. 2-ге ид., переробл. і доповн. – К.: Кондор, 2008. – 544 с.
3. Доброва Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.
- Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. « Основи підприємницької діяльності» - Київ «Академія », 2005 р.
4. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. – 241 с., рис. 16, табл. 15.
5. Підприємництво : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко та ін. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. – 241 с.
6. С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: навч. посібник/ С.В. Мочерний, О.А. Устенко, С.І. Чеботар. Київ: Академія, 2005. 280 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon2.rada.gov.ua> – Законодавство України